

Goniec codzienny

Wilno
NIEDZIELA
30 maja 1943
Nr. 574
Cena w Wilnie 5 fen.

NA POŁUDNIU FRONTU WSCHODNIEGO zestrzelono 45 sowieckich samolotów

Nowe ataki sowieckie na przyczółku mostowym Kubań. — Pod Dunkierką zatopiono dwa brytyjskie ścigacze

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 29 maja.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na froncie wschodnim przyczółka mostowego Kubań również wczoraj kilka ataków bolszewickich przeprowadzonych

przy współdziałaniu czołgów i silnego udziału lotnictwa, spełzło na niczym wobec niewzruszonego oporu niemieckich wojsk, które w swej walce odpierającej wybitnie były wspierane przez silne zespoły lotnicze. Nieprzyjaciel poniósł ciężkie

straty w ludziach, materiale wojennym i czołgach. Zespoły myśliwców zestrzelili jedynie na południu frontu wschodniego 45 sowieckich samolotów przy stracie 3 własnych. Do tych sukcesów przyczyniły się słowackie myśliwce 10-ma zwycięstwami powietrznymi.

Gwałtowny miejscowy atak nieprzyjacielski na północ od Lisiańska został krwawo odparty.

Ubiegłej nocy samoloty bojowe obrzuciły bombami obszar portu w Bone.

W rannych godzinach dnia 29 maja na obszarze morza pod Dunkierką doszło do utarczki między niemieckimi ubezpieczającymi siłami zbrojnymi i oddziałem brytyjskich ścigaczy. W przebiegu utarczki, która się rozegrała w niewielkiej odległości

zatopiono dwa nieprzyjacielskie ścigacze i kilka uszkodzono. Niemieckie siły zbrojne powróciły w całości do swojej bazy.

X

BERLIN (DNB). 29 brytyjskich i amerykańskich samolotów zostało, jak podaje komunikat wojenny z 27 maja, w ciągu ostatnich dwóch dniach zestrzelonych przez niemieckie lotnictwo w środkowej części Morza Śródziemnego. W walce powietrznej pomiędzy czteromotorowym bombowcem nieprzyjacielskim a niemieckim Ju 88, zwyciężył samolot niemiecki mimo swego słabego uzbrojenia, ale dzięki wyższości bojowej niemieckiej obsługi. Oprócz tego uszkodzono wiele samolotów nieprzyjacielskich przez niemiecką obronę przeciwlotniczą i myśliwce i wiele z nich nie mogło wrócić do swoich baz.

Życzenia Wodza Niemiec z okazji rocznicy niezawisłości Afganistanu

BERLIN (DNB). Wódz Niemiec przesłał telegraficznie królowi Afganistanu życzenia

okazji rocznicy niezawisłości Afganistanu.

Wieniec dębowy rumuńskim żołnierzom z pod Stalingradu

BUKARESZT (DNB). Niemiecki generał przy głównej komendzie wojska rumuńskiego, generał kawalerii Hausen, wręczył w mieszkaniu małżonki zaginionego od czasu walki pod Stalingradem rumuńskiego generała dywizji Mihaïla Lascara wieniec dębowy do Rycerskiego Żelaznego Krzyża. Jest to pierwszy wypadek odznaczenia przez Wodza Niemiec wieniec dębowym oficera rumuńskiego. W

słowach pełnych czci podkreślił generał Hausen szczególnie bohaterką dzielność dywizji Lascara, która w ciężkich walkach obronnych w końcu 1942 roku okryła chwałą rumuńską broń. My Niemcy jesteśmy dumni, oświadczył generał Hausen, że możemy uczcić pełnego zasług w dowodzeniu i osobistych walorów rumuńskiego oficera tym odznaczeniem.

Niemiecko-bułgarskie obrady gospodarcze

BERLIN (DNB). W Berlinie odbyły się w ostatnich tygodniach wspólne obrady niemiecko-bułgarskiej komisji państwowej w sprawie stosunków gospodarczych między tymi krajami, w których to obradach ustalona została obustronna wymiana towarowa do końca sezonu rocznego t. j. do 1 października 1943 r. Oprócz tego uzgodniono, że przy określaniu cen nie rządzą żadne zwyczaje. Konferen-

cja odbyła się w duchu przyjaznego zrozumienia interesów. Wynik tej konferencji zapewni także w przyszłości dalszy rozwój korzystnej dla obu krajów wymiany towarowej.

Powyższy układ został podpisany przez przewodniczącego komisji państwowych, mianowicie przez ministerialnego kierownika Landwehra i dyrektora ministerialnego Zonewa.

Zakończenie obrad w Waszyngtonie

GENEWA (DNB). Jak powiadają z Waszyngtonu zakończyły się obecnie narady pomiędzy przedstawicielami USA i Anglikami, w których jak wiadomo, brał udział także angielski prezes ministrów Churchill.

O rezultatach tego spotkania ogłoszono komunikat, który w przeciwieństwie do zwykłej w takich wypadkach frazeologii przeciwni-

ków Osi ma nader lakoniczne brzmienie. Powiadamia on jedynie, że „niedawna konferencja sztabów kombinowanych w Waszyngtonie zakończyła się całkowitym uzgodnieniem”. Ta niezwykle dla lakoniczności doradców Roosevelta mienna, że narady te trwały nie mniej niż 16 dni.

Organizacja europejskich rządów sowieckich Emigranci jugosłowiańscy mają dać mu początek

BERLIN (DNB). Wychodzący z Zagrzebia dziennik „Hrvatski Narod” donosi, że przedstawiciel jugosłowiańskich emigrantów Simić, uległ narządzie Kremła, że dał ażeby „rząd emigracyjny” przemieścił się z Londynu do Moskwy. Tego rodzaju żądanie, powstałe w momencie rozwiązania kominterna, nadał cechę prawdziwego

oblicza Stalina. Dyktator z Kremla przyspiesza swą robotę, ażeby stworzyć powolne III międzynarodowe organizacje. Widocznie mają być obecnie organizowane t. zw. europejskie rządy sowieckie z centralą w Moskwie. Na tej podstawie opierają się żądania Simića.

Kłeska w Burmie przestrożą dla Anglii

Ostra krytyka strategii brytyjskiej w Azji Wschodniej

BERLIN. Całkowite załamanie się brytyjskich działań bojowych na froncie burmańskim, przypięczone w ostatnich dniach zajęciem przez Japończyków Maungdaw, miasta położonego tuż na granicy Burmy i Indji, przyjęte w Anglii jako mniej radosny wypadek, towarzyszący wydarzeniom w Afryce Północnej. Nie brak ostrzeżeń przed niedocenianiem znaczenia klęski na tym „zapomnianym froncie” i ostrej krytyki całej brytyjskiej strategii w Azji Wschodniej.

Sprawozdawca wojenny „News Chronicle” na burmańskim teatrze wojny wypowiada się niezwykle ostro na temat walk, które toczyły się od ubiegłego grudnia aż do ostatnich tygodni na granicy Burmy. Bilans swój streszcza on w krótkich zdaniach, że Anglii

walczyli w Burmie przez pięć miesięcy napróżno. Ich prowadzenie wojny było zasadniczo fałszywe. Mimo przewagi w ludziach i materiale wojennym, w samolotach i w artylerii, ofensywa Wavell'a nie doprowadziła do niczego innego, jak tylko do ciężkich ofiar.

Celem ofensywy brytyjskiej było zdobycie portu Akyab jako bazy dla przyszłych wielkich działań przeciwko Burmie, oraz odsunięcie wojny jak najdalej od granic Indji, albowiem bliska obecność Japończyków groziła podkopaniem morale hinduskich robotników w ważnym dla przemysłu wojennego rejonie Kalkuty. Dziś trzeba stwierdzić, że przedsięwzięcie to całkowicie się nie powiodło. Metody generałów brytyjskich były całkowicie przestarzałe, nie nauczyli się oni niczego z

dotychczasowych doświadczeń w walkach z Japończykami. Tylko z trudem i ponosząc wielkie straty uniknęli Brytyjczycy okrążenia przez swego przeciwnika.

Znowu okazało się, że żołnierze japońscy znacznie górują nad Brytyjczykami i ich wojskami hinduskimi. Jest on nie tylko więcej wytrwały i zdolniejszy do większych wysiłków, lecz i dowództwo jego jest więcej pomysłowe i odważne.

Nie mniej ostro osądza brytyjskie dowództwo wojenne lord Strabolgi, jeden z najbardziej znanych przedstawicieli partii pracy w izbie lordów. Stwierdza on, że Japończycy zagrażają dzisiaj Indiom w większym stopniu, aniżeli kiedykolwiek poprzednio. Równocześnie po nieudanej próbie otwarcia z powrotem drogi burmańskiej położenie Cziangkajska jest dzisiaj gorsze aniżeli dawniej.

Czungking nie posiada dostatecznej ilości broni ani zapasów żywności. Dlatego kontynuowanie „strategii wywożenia” w Azji Wschodniej jest wprost nieodpowiedzialne.

Na uwagę zasługuje fakt, że Strabolgi wygłosił ten pogląd w pewnej gazecie południowo-amerykańskiej, a więc jako do pewnego stopnia komentarz do waszyngtońskiej konferencji między Rooseveltem a Churchilllem. Również i w Stanach Zjednoczonych nie milknie w ostatnich tygodniach krytyka tak zwanego planu wojennego z Casablanki, który to plan przewidywał koncentrację wszystkich sił gangsterów na Europę oraz przewlekające prowadzenie wojny z Japonią.

Nową pożywką dla wspomnianej krytyki stały się najświeższe wypadki w Chinach. Choć w Londynie i w Waszyngtonie chętnie pocieszają się myślą, że zmiana partii i kapitulacja poszczególnych generałów chińskich nie stanowią światowej doniosłości wydarzeń, to jednak wewnętrzna siła reżimu czungkińskiego wskutek całkowitego prawie odcięcia od świata zewnętrznego i wskutek

klęsk militarnych w Chinach Północnych i w dolinie Jangtse tak bardzo ucierpiała, że Amerykanie zmuszeni są postawić sobie pełne troski pytanie, czy Cziangkajszek przy dalszym tego rodzaju rozwoju wypadków nie odpadnie jako sprzymierzeniec. Ostatnia kapitulacja generała Pang Ping Sun'a, który, jak donoszono, przeszedł z 70.000 żołnierzy do obozu rządu nankińskiego i publicznie politykę Cziangkajska napłtynował jako zdradę interesów Chin na rzecz państw plutokratycznego wyzysku, podziałała jak strzał na postach o niesłyszaną dotychczas siłę.

Na wieść o tym zebrał Cziangkajszek konferencję swoich najwyższych dowódców. Zamianował on wprawdzie nowego dowódcę dla prowincji Szansi i Honan, gdzie dotychczas naczelne dowództwo sprawował Pang — ale 70.000 żołnierzy a przede wszystkim wyposażenia dla ewentualnych oddziałów zastępczych nie wydestynowane nie zostały na poczekaniu. Już dotychczas utrzymywał Cziangkajszek władzę swoją tylko przy pomocy drakońskich środków — nie jeden generał na prowincji, który nasilił się z zamiarem odpadnięcia od Czungkingu zapłacił za to głową. Tego rodzaju środki mogą w każdym razie skutkować, jeśli sto suje je reżim posiadający materialny i moralny autorytet a nikt nie może zaprzeczyć, że stanowisko Cziangkajska z każdym dniem słabnie. Odpadnięcie Panga pociągnie za sobą taki sam krok dalszych generałów czungkińskich.

Na tym tle trzeba rozważać krytykę wywołaną załamanie się ofensywy brytyjskiej w Burmie. Jest ona czymś więcej aniżeli wlewem rozgorączczenia z powodu lokalnej klęski: jest ona wyrazem troski, że cały fundament brytyjsko-amerykańskiego prowadzenia wojny może pewnego dnia runąć wskutek trzęsienia ziemi na Dalekim Wschodzie.

(„Völkischer Beobachter”).

Wzrost ekspansji USA w Afryce Zachodniej

GENEWA (DNB). Departament Stanów Zjednoczonych podaje, według waszyngtońskiego komunikatu Reutersa, że Roosevelt mianował swego osobistego przedstawiciela kontradmirała

William Glassforda w charakterze posła we francuskiej Afryce Zachodniej. Glassford będzie spełniał misję USA w Dakarze i zorganizuje działalność Amerykanów na tych obszarach.

